

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Кафедра садівництва ім. проф. В.Л. Симиренка

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Декан агробіологічного факультету

_____ В.П. Коваленко
“ ____ ” _____ 2024 р.

«СХВАЛЕНО»

на засіданні кафедри садівництва

ім. проф. В.Л. Симиренка

Протокол № 12 від «22 » травня 2024 р.

Завідувач кафедри

_____ Б.М. Мазур

«РОЗГЛЯНУТО»

Гарант ОПП «Садівництво,

плодоовочівництво та виноградарство»

_____ І.О. Федосій

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

РОЗСАДНИЦТВО

галузь знань 20 Аграрні науки та продовольство

спеціальність 203«Садівництво, плодоовочівництво та виноградарство»

освітня програма «Садівництво, плодоовочівництво та виноградарство»

факультет агробіологічний

Розробник: к.с.-г.н., доцент Шевчук Н.В.

Київ – 2024 р.

Опис навчальної дисципліни Розсадництво

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь		
Освітній ступінь	бакалавр	
Спеціальність	203 «Садівництво, плодоовочівництво та виноградарство»	
Освітня програма	203 «Садівництво, плодоовочівництво та виноградарство»	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	вибіркова	
Загальна кількість годин	120	
Кількість кредитів ECTS	4	
Кількість змістових модулів	2	
Форма контролю	екзамен	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм навчання		
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Рік підготовки	2	3
Семестр	3	4
Лекційні заняття	30 год.	14 год.
Лабораторні заняття	30 год.	16 год.
Самостійна робота	60 год.	
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми навчання:	4 год.	

1. Мета, завдання, компетентності та програмні результати навчальної дисципліни

Мета. Фахівці зі спеціальності «Садівництво та виноградарство», які матимуть справу з багаторічними рослинами, повинні досконало знати способи розмноження і вирощування садивного матеріалу, вміти впливати і керувати ростовими процесами сіянців і саджанців з метою підвищення їх якості та прискорення вступу у плодоношення. Все це сприятиме підвищенню продуктивності і економічної ефективності садівництва.

Завдання. Завданням вивчення дисципліни "Розсадництво" є комплекс питань із вирощування садивного матеріалу плодових і ягідних культур,

якими спеціалісти повинні досконало володіти, щоб своєчасно і правильно впливати на ріст і розвиток рослин в розсаднику, використовуючи сучасні наукові досягнення і передовий досвід виробництва.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

Знати: біологічні та фізіологічні основи розмноження плодових і ягідних рослин, основні насінневі та клонові підщепи зерняткових та кісточкових культур, їх біологічні особливості, систему вирощування сертифікованого садивного матеріалу плодових, ягідних та горіхоплідних культур на безвірусній основі, структуру плодового розсадника. Отримані знання дадуть можливість правильно підбирати сорто-підщепні комбінування для різних ґрунтово-кліматичних умов, застосовувати відповідну технологію вирощування і тим самим ефективно вести розсадницьку справу, значною мірою впливати на якість садивного матеріалу, а в подальшому - продуктивність промислових насаджень.

вміти:

- вирощувати кореневласний та щеплений садивний матеріал плодових і ягідних культур;
- отримувати насінневі та вегетативні підщепи;
- володіти техніками окулірування, зимового щеплення, живцювання тощо;
- добирати сорто-підщепні комбінування для насаджень різних типів та різних природно-кліматичних зон;
- впливати на ростові процеси за допомогою регуляторів росту та добрив;
- організовувати територію плодового розсадника, враховуючи вимоги усіх його відділень;
- вести документацію у розсаднику.

Компетентності ОП

Інтегральна компетентність (ІК): Здатність розв'язувати фахові спеціалізовані складні задачі та практичні проблеми професійної діяльності у садівництві і виноградарстві або у процесі навчання, що передбачає застосування положень і методів відповідної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК6. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

Спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК2. Здатність використовувати навички для вирощування посадкового матеріалу плодових, ягідних культур і винограду, розмноження овочевих рослин у відкритому і закритому ґрунті та грибів.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН12. Проектувати й організовувати технологічні процеси вирощування насіннєвого та посадкового матеріалу плодовоовочевих культур та винограду відповідно до встановлених вимог.

2. Програма та структура навчальної дисципліни для повного терміну
денної (заочної) форми здобуття вищої освіти

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1. Біологічні основи та організація плодового розсадника												
Тема 1. Вступ. Біологічні та фізіологічні основи розмноження плодових і ягідних культур	18	3		5		10	5	3	3			
Тема 2. Підщепи плодових культур.	22	6		6		10	5	2	3			
Тема 3. Завдання і організація території плодового розсадника	20	6		4		10	5	2	2			
Разом за змістовим модулем 1	60	15		15		30	15	7	8			
Змістовий модуль 2. Технології вирощування підщеп і садивного матеріалу												
Тема 1. Технології вирощування вегетативних	11	3		3		5	2	1		1		

підщеп.												
Тема 2. Вирощування щеплених плодових саджанців із застосуванням окулірування	18	4		4		10	2	1		2		
Тема 3. Вирощування садивного матеріалу із використанням зимового щеплення	13	4		4		5	2	2		2		
Тема 4. Особливості вирощування розсади суниці та садивного матеріалу кущових ягідних культур	18	4		4		10		1		1		
Разом за змістовим модулем 2	60	15	15			30	15	7		8		
Усього годин	120	30	30			60	30	14		16		

3. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Анатомічна і морфологічна будова насіння плодових культур.	2
2	Визначення життєздатності і схожості насіння плодових культур. Стратифікація насіння	3
3	Способи вегетативного розмноження плодових культур	3
4	Підщепи плодових культур. Несумісність щеплюваних компонентів	4
5	Структура плодового розсадника, визначення площ його відділень.	3
6	Технологія вирощування насіннєвих підщеп. Закладання шкілки сіянців.	3

7	Вирощування вегетативних підщеп у відсадковому маточнику. Закладання маточника вертикальним і горизонтальним способом	4
8	Техніка окулірування	2
9	Техніка щеплення живцем	2
10	Розмноження ягідних культур	4

4. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Особливості розмноження плодових рослин.	10
2	Підщепи плодових культур	10
3	Розрахунок площ відділень плодового розсадника	10
4	Вирощування насінневих підщеп	10
5	Вирощування підщеп і саджанців із зелених живців	10
6	Вирощування садивного матеріалу горіхових культур	10

5. Засоби діагностики результатів навчання:

- екзамен,
- модульні тести,
- розрахункові роботи,
- захист лабораторних та самостійних робіт.

6. Методи навчання

- лекції,
- лабораторні заняття,
- метод демонстрацій,
- тезування навчально-методичної літератури,
- відеометод,
- виконання завдань.

Більшість лабораторних робіт проводиться на базі навчально-дослідного розсадника НЛ «Плодоовочевий сад» кафедри садівництва ім. проф. В.Л. Симиренка НУБіП України

Для глибшого ознайомлення з досягненнями у розсадництві плануються виїзні екскурсії у розсадницькі господарства та Інститут садівництва НААН України

7. Методи оцінювання:

- екзамен,
- усне або письмове опитування,

- захист лабораторних робіт,
- модульне тестування.

8. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти. Оцінювання знань здобувача вищої освіти відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національні оцінки згідно з табл. 1 чинного «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України» (наказ про уведення в дію від 26.04.2023 р. протокол № 10)

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна та результати складання
	екзамену
90-100	відмінно
74-89	добре
60-73	задовільно
0-59	незадовільно

Для визначення рейтингу здобувача вищої освіти із засвоєння дисципліни $R_{\text{дис}}$ (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації (до 30 балів) додається до рейтингу здобувача вищої освіти з навчальної роботи $R_{\text{нр}}$ (до 70 балів): $R_{\text{дис}} = R_{\text{нр}} + R_{\text{ат}}$.

9. Навчально-методичне забезпечення

- електронний навчальний курс навчальної дисципліни
- <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=2306>
- конспекти лекцій та їх презентації;
- підручники, навчальні посібники;
- методичні матеріали щодо вивчення навчальної дисципліни для здобувачів вищої освіти денної форм здобуття вищої освіти;
- таблиці, графіки, відеофільми.

10. Рекомендовані джерела інформації

Основна література

1. Шевчук Н.В. Розсадництво. Практикум: навчальний посібник / Н.В. Шевчук, Б.М. Мазур, Т.Є. Кондратенко, Ю.Ю. Андрусик; за заг. ред. Н.В.Шевчук.-К.:ЦП «Компринт», 2018. -155 с.
2. Шевчук Н.В. Прогресивні технології в розсадництві. Навчальний посібник/ Н.В. Шевчук.- К.:ЦП «Компринт», 2019. -160 с.

3. Шевчук Н.В. Розсадництво. Навчальний посібник. Видання доповнене і перероблене / Н.В. Шевчук, Б.М. Мазур, Ю.Ю. Андрусик; за ред. Н.В. Шевчук.-К.:ЦП «Компринт», 2021. -205 с.

Допоміжна література

1. Грицаєнко А.О. Плодівництво//розд.ІІ Вирощування садивного матеріалу плодових культур. –К.: Урожай, 2000.- 432 с.
2. Каблучко Г.О., Гапоненко Б.К та ін. Плодівництво// розд.ІІ Розмноження плодових і ягідних рослин і вирощування саджанців. К.:Вища школа, 1990. с.92-150.
5. Кондратенко Т.Є., Кузьмінець О.М. Морфологічні ознаки саджанців і живців яблуні районуваних і перспективних сортів. Довідник для апробаторів.-К.:Поліграфкника, 2008.-109 с.
6. Куян В.Г. Плодівництво//розд.ІІ Розмноження плодових культур.-К.: Вища школа, 2009. с. 109-183.
7. Типові технологічні карти вирощування садивного матеріалу плодових і ягідних культур/За ред. О.Ю. Єрмакова.-К.:2002.-70 с.

Інформаційні ресурси

1. Державний реєстр сортів рослин, придатних для поширення в Україні у 2024 році. / Державна система охорони прав на сорти рослин. – <http://sops.gov.ua/index.php?page=reestr#>
2. Міжвідомчий науковий збірник “Садівництво”;
3. Наукові збірники НУБіП України;
4. Фахові журнали з садівництва.